3. Informācijas tehnoloģijas skolā. Problēmas un risinājumi.

1. Informācija ir kļuvusi par vienu no svarīgākajiem faktoriem sabiedrībā un sadzīvē. Zināšanas un prasmes praktiski izmantot jaunās tehnoloģijas, gūt no tām labumu nosaka izglītība. Informācijas sabiedrība, kura ikdienā aktīvi izmanto informācijas tehnoloģiju sniegtās priekšrocības un mērķtiecīgi veicina to attīstību, kurā prasme iegūt, fiksēt un radīt jaunu informāciju ir galvenā indivīda labklājības palielināšanās iespēja, sāk veidoties jau skolā. Zināšanas kļūst par garīgu un materiālu vērtību un labklājības pamatu.

2. Informācijas sabiedrība ir jauns sabiedrības organizācijas modelis. Vēsturiski ir nomainījušies trīs sabiedrības organizācijas modeļi: pirmatnējā sabiedrība, agrārā sabiedrība un industriālā sabiedrība. 21. gadsimtu raksturo informācijas sabiedrības veidošanās, jo šodien ikvienu sabiedrības locekli katru mirkli apņem milzīgs informācijas apjoms, nebijuši zinātnes attīstības tempi un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstības tendences.

3. Pasaule, kurā dzīvo mūsu bērni, ir pilnīgi atšķirīga no tās, kurā augām un mācījāmies mēs. Pieaugošais informācijas apjoms, izgudrojumu un atklājumu tempi, tehnoloģiju straujā attīstība nosaka nepieciešamību ieviest izmaiņas mācību procesā visās izglītības pakāpēs un izglītības sistēmā kopumā.

4. Pirmkārt, lai skolēni spētu orientēties plašajā informācijas plūsmā, izglītības sistēmai ir jābalstās uz kompetenču attīstību, nevis faktu apguvi. Eiropas Parlaments 2006. gadā izstrādāja un apstiprināja astoņas pamatkompetences izglītībā, kuras ir mūžizglītības pamatā: saziņa dzimtajā valodā, saziņa svešvalodās, matemātikas kompetence un pamatprasmes zinātnē un tehnoloģijās, digitālā kompetence, mācīšanās mācīties, sociālā un pilsoniskā kompetence, pašiniciatīva un uzņēmējdarbība, kā arī kultūras izpratne un izpausme. Pašlaik tiek uzsvērts, ka pasaulē samazinās nepieciešamība iegaumēt zināšanas, jo tehnoloģiskā progresa straujās attīstības dēļ mācību priekšmetu zināšanas drīz vien var novecot, savukārt svarīgas faktu zināšanas var ātri apgūt un nodot ar informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) palīdzību. Skolēnam jāmāk orientēties informācijā, to iegūt, strukturēt, apkopot, novērtēt.

5. Otrkārt, skolai ir jāveicina katra skolēna individuālo spēju attīstība un jārada apstākļi, kuros šīs spējas var atklāties. Mūsu nākotne ir atkarīga no talantu daudzveidības, nevis no vienveidīgi novērtētām spējām. Tādējādi mācību procesā, vērtējot skolēnus, ir jāņem vērā katra bērna individuālās spējas un unikālā iepriekšējā pieredze.

6. Treškārt, arvien nozīmīgāka ir informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas prasme dažādās dzīves sfērās. Tādējādi ikvienam cilvēkam ir nepieciešams apgūt datorpratību (*computer literacy*). Galvenais tajā ir prasme lietot datoru, izmantot datora un citu IKT instrumentu sniegtās iespējas tieši savas darbības jomā.

7. Lai arī skolotājs izmanto daudz dažādu mācību metožu, līdzekļu un materiālu, bērnu potenciālu tie ne vienmēr atver. Mācību procesā netiek pilnvērtīgi izmantotas IKT iespējas, nav arī apkopoti dati par IKT lietošanas efektivitāti. Mācību procesā joprojām dominē faktu zināšanu apguve un netiek pietiekami attīstītas kompetences.

8. Ir svarīgi, lai jaunā paaudze veiksmīgi sagatavotos dzīvei ekonomiski un tehnoloģiski strauji mainīgajā laikā, tāpēc nozīmīga ir skolēnu iegūtās izglītības kvalitāte, gatavība turpināt izglītību visas dzīves laikā, spēja sasniegt iecerēto un būt atbildīgam par savām veiksmēm un neveiksmēm. To var panākt, izglītības procesā izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, tādējādi nodrošinot mācību mērķu sasniegšanu, kompetenču attīstīšanu, ievērojot gan sociālo pasūtījumu, gan skolēnu intereses.

9. IKT piedāvātās iespējas skolēniem ļauj mācīties viņu sagatavotībai, pieredzei un interesēm atbilstošā veidā. Individualizētas mācības, kad skolēniem tiek dota iespēja darboties sev piemērotā tempā, vietā un laikā, nodrošina mācību procesa pielāgošanu atsevišķu skolēnu prasmju līmenim un izglītības vajadzībām. Tas paaugstina skolēnu motivāciju mācīties.

/Pēc interneta materiāliem/